

Djuravdelningen

Foderföretagare i primärproduktion som blandar läkemedel eller

Hur du kan säkerställa att läkemedel eller koccidiostatika blandas homogent i fodret

Denna information är avsedd för dig som är primärproducent och har ett godkännande från Jordbruksverket för att själv blanda läkemedel eller koccidiostatika i foder på din anläggning. Koccidiostatika räknas som fodertillsats och inte som ett läkemedel, men kraven är i stort sett desamma vid hanteringen. Med denna information vill vi upplysa dig om hur du kan kontrollera att din inblandning av läkemedel eller koccidiostatika i fodret är tillräckligt effektiv. Du ska kunna visa upp dokumentation som visar att du har säkerställt fodrets homogenitet i samband med länsstyrelsens offentliga kontroll av foder på din gård.

Det finns inte exakt angivet i lagstiftningen hur ofta du ska kontrollera ditt foder för att säkerställa att läkemedel eller koccidiostatika är homogent fördelat. Vi gör bedömningen att det är lämpligt att du tar ut prover för kontroll i samband med att du första gången börjar blanda läkemedel eller koccidiostatika i fodret. Därefter bör du göra uppföljande kontroller regelbundet. Du bör göra en riskbedömning som grund för hur ofta du ska göra homogenitetskontroller. Denna bör du basera på förutsättningarna för din hantering, exempelvis hur ofta du blandar läkemedel eller koccidiostatika i foder.

Jordbruksverket har, tillsammans med Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), som är riskvärderande myndighet på foderområdet, tagit fram en rutin för kontroll av fodrets homogenitet. Avsikten med rutinen är att underlätta för dig som foderföretagare för att kunna kontrollera homogeniteten i fodret på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt. Det antal prover och analyser som vi föreslår nedan bör ses som en miniminivå. För att tre analyser ska kunna bedömas vara tillräcklig bör följande kriterier vara uppfyllda: Standardavvikelsen för de tre första analyserna bör vara mindre än 15 % (relativt). I denna bedömning är hänsyn tagen till mätosäkerheten vid analysen samt de toleransgränser som

framgår av EU:s förordning om läkemedel i foder¹ respektive när det gäller koccidiostatika EU:s förordning som rör utsläppande på marknaden av foder².

Så här kan du kontrollera homogeniteten av läkemedel eller koccidiostatika i fodret:

- Du tar ut fem prover om 100–200 g vardera jämt fördelade från en sats foder som ska kontrolleras. Packa proverna i rena täta plastpåsar som märks med foderslag och inblandad halt av angiven substans (typ av läkemedel eller koccidiostatika). Förslut påsarna och sänd dem till laboratoriet.
- Laboratoriet bör analysera minst tre av de insända proverna med avseende på angiven substans (aktuellt läkemedel eller koccidiostatika). Detta bör du informera laboratoriet om.
- Om medelvärdet och variationen är acceptabla enligt ovan behövs inga ytterligare analyser utföras.
- Om analyserna av de tre proverna däremot inte är acceptabla enligt ovan bör även de två andra proverna analyseras varpå en ny bedömning görs.

Du kan skicka dina prover för analys och bedömning av fodrets homogenitet antingen till foderlaboratoriet vid SVA eller till ett annat foderlaboratorium, som gör sådana foderanalyser. Kostnaderna för kontrollerna står du själv för som foderföretagare.

Övrig information

Av Jordbruksverkets föreskrifter om foder³ framgår att foderföretagare som tillverkar foder som innehåller läkemedel måste säkerställa homogeniteten i fodret genom regelbundna laborietester. Motsvarande krav gäller vid inblandning av koccidiostatika enligt EU:s förordning om foderhygien⁴.

¹ Se bilaga IV Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/4 av den 11 december 2018 om tillverkning, utsläppande på marknaden, användning av foder som innehåller läkemedel, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 och om upphävande av rådets direktiv 90/167/EEG

² Se bilaga IV del B Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 och om upphävande av rådets direktiv 79/373/EEG, kommissionens direktiv 80/511/EEG, rådets direktiv 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG och 96/25/EG samt kommissionens beslut 2004/217/EG

³ Se 3 kap. 6 § 2 Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2018:33) om foder.

⁴ Se bilaga II punkten 3.b under Lokaler och utrustning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien.

Mer information om foderlagstiftningen finns på Jordbruksverkets webbplats

[Producera och hantera foder på lantbruk och annan primärproduktion](#)

Hör gärna av dig till oss vid frågor. Du når oss lättast via vår e-postlåda:

foderdjurprodukter@jordbruksverket.se